# פתיחת מגזר הבנקאות לבנקים זרים

Dr Alexander Ressos, TEP
Attorney-at-Law (Switzerland and Germany),
Solicitor (England & Wales and Hong Kong)
Of Counsel, KGP Legal LLC
alexander.ressos@kgplegal.com.sg
www.ressos.com.sg

## השוק המקומי הסגור לפני 1999

לפני 1999 הייתה לבנקים הזרים הרבים בסינגפור גישה מוגבלת בלבד לשוק המקומי. בסוף מרץ 1998 פעלו בסינגפור 154 בנקים מסחריים. שנים־עשר מהם היו בנקים מקומיים, 22 בנקים זרים מלאים (full banks), 13 בנקים מוגבלים (restricted banks) ו-107 בנקים חוץ־חופיים (offshore banks).[1] הקטגוריות הגדירו את הפעילות המקומית שכל בנק רשאי היה לבצע. רק בנקים מלאים יכלו להציע את מלוא מגוון הבנקאות הקמעונאית, ואילו הבנקים החוץ־חופיים פעלו בעיקר בשוק הדולר האסייתי (Asian Dollar Market) תחת מגבלות הדוקות על הלוואותיהם בדולר סינגפורי.

מספר הרישיונות המלאים הוקפא במשך עשרות שנים. MAS תיעדה ב-1999 כי לא הוענק רישיון בנק מלא חדש מאז 1970 ולא רישיון מוגבל חדש מאז 1983.[2] ההקפאה העניקה לבנקים המקומיים בסיס מוגן בפיקדונות הקמעונאיים ובהלוואות המקומיות. עד כמה היה מרחב הפעולה של הבנקים הזרים המלאים צר עולה מחבילת 1999 עצמה, שהתייחסה לקומץ סניפים נוספים ולזכות לשתף כספומטים כאל פריבילגיות משמעותיות.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

למדיניות הייתה תכלית משלה. לפי MAS, הממשלה הגנה על הבנקים המקומיים לשם מטרה לאומית: חיזוק החוסן והיציבות של מערכת הבנקאות. אותו מסמך הזהיר כי הבנקים המקומיים ידחקו בהדרגה לשוליים אם לא ייעשה שינוי.[3] בנקים מוגנים, כך נטען, יחסרו את ההיקף, את הכישורים ואת המשמעת הנדרשים כדי להתחרות בחו"ל. מרכז שבנקיו המקומיים חלשים יאבד גם את העוגן שלו אם בנקים זרים ייסוגו בעת משבר.

## החבילה של 17 במאי 1999

ב-17 במאי 1999 הכריזה MAS על תוכנית לליברליזציה של הבנקאות המסחרית ולשדרוג הבנקים המקומיים. היו לה שלושה מרכיבים: חבילת ליברליזציה לחמש שנים, צעדים לשיפור הממשל התאגידי של הבנקים המקומיים וביטול מגבלת האחזקה הזרה. בלבה עמדה קטגוריה חדשה של רישיון. MAS תנפיק עד שישה רישיונות Qualifying Full Bank (QFB) לבנקים זרים בין 1999 ל-2001. כל הכניסות או השדרוגים העתידיים למעמד בנק מלא ייעשו בקטגוריה זו, ואילו בנקים זרים מלאים קיימים שלא הוכשרו שמרו על הפריבילגיות הקיימות שלהם.[4]

הפריבילגיות של Qualifying Full Bank היו נדיבות בסטנדרטים של העבר וצנועות בכל סטנדרט אחר. כל בנק כזה יכול היה להפעיל עד עשרה מיקומים, סניפים וכספומטים מחוץ לסניפים גם יחד, שמתוכם עד חמישה סניפים. הוא יכול היה להוסיף לא יותר משני סניפים חדשים ושלושה כספומטים מחוץ לסניפים בשנה, אם כי הותר לו לשתף כספומטים עם בנקים אחרים מסוג Qualifying Full Bank. החבילה גם הגדילה את מספר רישיונות הבנק המוגבלים מ-13 ל-18 עד 2001. היא העלתה את מגבלת ההלוואות בדולר סינגפורי של בנקים חוץ־חופיים מוכשרים (qualifying offshore banks) מ-300 מיליון דולר סינגפורי ($S) למיליארד דולר סינגפורי, עם מגבלה חדשה של 500 מיליון דולר סינגפורי לבנקים חוץ־חופיים אחרים.[5]

אותה חבילה הציבה לפתיחה גבול פוליטי. MAS תיעדה כי הבנקים המקומיים החזיקו אז 62 אחוזים מסך פיקדונות התושבים, והצהירה כי מדיניות הממשלה היא לשמור על חלקם ברמה של לא פחות מ-50 אחוזים. הדוח השנתי של אותה שנה סיכם את היעד כענף תחרותי יותר שבו בנקים מקומיים חזקים יותר שומרים על יותר ממחצית השוק. הוא הוסיף הסתייגות כנה: "אף שאין ודאות שהליברליזציה תצליח, הסיכון שבאי־התקדמות גדול יותר."[6]

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

## הרישיונות של אוקטובר 1999

בנקים זרים הוזמנו להגיש בקשות ב-1 ביוני 1999. הוגשו בקשות מ-27 בנקים, חלקם ביותר מקטגוריה אחת. כאשר הודיעה MAS על התוצאות ב-20 באוקטובר 1999, היא העניקה פריבילגיות Qualifying Full Bank בתוקף מיידי לארבעה בנקים: ABN Amro Bank, Banque Nationale de Paris, Citibank ו-Standard Chartered Bank. שמונה בנקים קיבלו פריבילגיות Qualifying Offshore Bank, ביניהם Bank of Nova Scotia, Crédit Lyonnais, KBC Bank ו-Norddeutsche Landesbank. מספר הרישיונות המוגבלים החדשים הועלה לשמונה, וכך הגיע מספר הבנקים המוגבלים הכולל ל-20. בין המקבלים היו Commerzbank, Morgan Guaranty Trust, Société Générale ו-UBS, ואילו ארבעה רישיונות נוספים נכנסו לתוקף ב-1 באוקטובר 2000.[7]

בחירת הבנקים שיקפה את הקריטריונים ש-MAS הכריזה עליהם. היא ביקשה בנקים זרים חזקים, מנוהלים היטב ומחויבים לצמיחה בסינגפור. לבנקים שזכו, הרישיון החדש פירושו היה יותר סניפים והזכות לשתף כספומטים. יחד אפשרו פריבילגיות אלה לבנות רשתות שיכלו להתחיל להשתוות לנוחות שהציעו הבנקים המקומיים.

## השלב השני ורישיון Wholesale Bank

השלב השני הוכרז ב-29 ביוני 2001. הוא העלה את מספר המיקומים ש-Qualifying Full Bank רשאי להפעיל לחמישה־עשר, שמתוכם עד עשרה סניפים. החל מ-1 ביולי 2002 יכלו בנקים מסוג Qualifying Full Bank להציע גם שירותי חיוב EFTPOS ופיקדונות קבועים של CPF, לצד חשבונות במסגרת תוכנית הפרישה המשלימה (Supplementary Retirement Scheme) ותוכנית ההשקעות של CPF (CPF Investment Scheme).[8] הגישה לחסכונות של קרן החיסכון המרכזית (Central Provident Fund) הייתה חשובה, שכן ה-CPF, הנבחן בפרק I של חלק זה, מתעל נתח גדול מחסכונות משקי הבית.

השלב השני גם פישט את קטגוריות הרישוי: רישיון הבנק המוגבל הוחלף ברישיון Wholesale Bank בעל אותן פריבילגיות, שאליו שודרגו הבנקים הקיימים מסוג Qualifying Offshore Bank. ב-4 בדצמבר 2001 העניקה MAS פריבילגיות Qualifying Full Bank ל-Hongkong and Shanghai Banking Corporation ול-Malayan Banking Berhad, לצד פריבילגיות Wholesale Bank לשישה־עשר בנקים, בתוקף מ-1 בינואר 2002.[9] בין בנקי ה-Wholesale

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

החדשים היו Credit Suisse, ING, Northern Trust ו-Australian and New Zealand Banking Group. עם שישה בנקים מסוג Qualifying Full Bank הגיעה תוכנית החומש הראשונה לגבול שנקבע לה.

## התאמות מאוחרות והסכמי הסחר החופשי

בהמשך הורחבה התוכנית בצעדים קטנים. ביוני 2004 הודיע לי הסיין לונג כי החל מ-1 בינואר 2005 יוכלו בנקים מסוג Qualifying Full Bank להקים עד 25 נקודות שירות. כמו כן יוענק מספר מוגבל של רישיונות Wholesale Bank חדשים. הוא הודיע גם כי בנקים מסוג Qualifying Full Bank יוכלו לנהל משא ומתן עם הבנקים המקומיים כדי לאפשר למחזיקי כרטיסי האשראי שלהם משיכות מזומנים ברשתות הכספומטים המקומיות. באותו נאום דיווח כי נתחי השוק הכוללים של הבנקים המקומיים והזרים לא השתנו באופן דרסטי. חלקם של הבנקים המקומיים בפיקדונות תושבים שאינם בנקים ירד מ-62 אחוזים ל-59 אחוזים בחמש שנים.[10]

כאשר התאימה MAS את התוכנית שוב ב-2012, היא דרשה מבנקים מסוג Qualifying Full Bank שהיו חשובים לשוק המקומי להתאגד מקומית לגבי פעילותם הקמעונאית. מספר קטן מאוד של בנקים מאוגדים מקומית בעלי שורשים עמוקים בסינגפור יכול היה לקבל 25 מקומות עסק נוספים, עד למקסימום של 50. בנקים עתידיים מסוג Qualifying Full Bank שיתקבלו במסגרת התחייבויות בהסכמי סחר חופשי יידרשו להתאגד מקומית לפני פתיחת עד 25 מקומות עסק. באותה עת פעלו שמונה בנקים מסוג Qualifying Full Bank.[11] קבלתם של בנקים חדשים מסוג Qualifying Full Bank נקשרה בכך למדיניות הסחר, שכן רישיונות עתידיים יוענקו במסגרת ההתחייבויות שסינגפור נטלה בהסכמי הסחר החופשי שלה.

בנובמבר 2026 מנה מדריך המוסדות הפיננסיים של MAS (Financial Institutions Directory) עשרה בנקים מסוג Qualifying Full Bank ו-96 בנקי Wholesale. מחצית מבנקי ה-Qualifying Full Bank מגיעים כיום מסין ומהודו: Bank of China, China Construction Bank, Industrial and Commercial Bank of China, ICICI Bank ו-State Bank of India.[12] הרשימה מציגה את תוצאתו של רבע מאה של פתיחה מבוקרת. לחלוצים האירופים והאמריקנים של 1999 הצטרפו בנקים מסין ומהודו, שקשריהם הפיננסיים עם סינגפור נבחנים בחלק I.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

## טעות נפוצה

הליברליזציה של 1999 מתוארת לעתים כ"מפץ גדול" (big bang) שמסר את השוק המקומי לבנקים זרים. למעשה פתחה MAS את השוק בצעדים מכוילים. היא העניקה שישה רישיונות Qualifying Full Bank במשך שלוש שנים, העלתה את המגבלות על סניפים וכספומטים רק בהדרגה ואימצה מדיניות מפורשת שלפיה על הבנקים המקומיים לשמור על מחצית לפחות מפיקדונות התושבים. חמש שנים לאחר הרישיונות הראשונים ירד חלקם של הבנקים המקומיים בפיקדונות תושבים שאינם בנקים בשלוש נקודות אחוז בלבד.

## הערות

1. MAS, *Annual Report 1998/99*, טבלה 3, "Number of Financial Institutions in Singapore", עמ' 62: בנקים מסחריים 154 בסוף מרץ 1998 (מקומיים 12; בנקים זרים מלאים 22; בנקים מוגבלים 13; בנקים חוץ־חופיים 107) ו-142 בסוף מרץ 1999 (מקומיים 9; מלאים 22; מוגבלים 13; חוץ־חופיים 98). ↩

2. MAS, "Liberalising Commercial Banking and Upgrading Local Banks", הצהרה מיום 17 במאי 1999, mas.gov.sg: לא הוענקו רישיונות בנק מלא חדשים מאז 1970 ולא רישיונות בנק מוגבל חדשים מאז 1983. ↩

3. MAS, *Annual Report 1998/99*, עמ' 53: "The Government has protected and nurtured the local banks, and enabled them to grow to their present size and strength, for a national purpose: to enhance the resilience and stability of our banking system"; "local banks will be progressively marginalised if no affirmative change is undertaken now." ↩

4. MAS, *Annual Report 1998/99*, עמ' 52–53: "On 17 May 1999, MAS introduced a five-year programme to liberalise the commercial banking sector and upgrade local banks. … The programme has three key elements" – MAS הצהרה מיום 17 במאי 1999: MAS "will issue up to 6 QFB licences to foreign banks over 2001"; בנקים זרים מלאים קיימים שלא קיבלו מעמד QFB שומרים על הפריבילגיות שלהם; כל הכניסות או השדרוגים העתידיים למעמד בנק מלא ייעשו בקטגוריית QFB. ↩

5. MAS, הצהרה מיום 17 במאי 1999: עד 10 מיקומים (סניפים וכספומטים מחוץ לסניפים), מתוכם עד 5 סניפים; לא יותר מ-2 סניפים חדשים ו-3 כספומטים מחוץ לסניפים בשנה;

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

בנקי QFB רשאים להעתיק סניפים ולשתף כספומטים ביניהם – MAS, הצהרה מיום 17 במאי 1999: "MAS will increase the number of restricted banks from 13 currently to 18 by 2001"; מגבלת ההלוואות ב-$S של בנקים חוץ־חופיים מוכשרים הועלתה מ-300 מיליון $S למיליארד $S; בנקים חוץ־חופיים אחרים – ל-500 מיליון $S. ↩

6. MAS, הצהרה מיום 17 במאי 1999: הבנקים המקומיים החזיקו 62 אחוזים מסך פיקדונות התושבים (DBU ו-ACU); מדיניות לשמור על חלקם "not less than 50 per cent of total resident deposits" – MAS, *Annual Report 1998/99*, עמ' 53: "The objective is a more competitive industry with stronger local banks maintaining more than half the market. While there is no assurance that liberalisation will succeed, the risk of not proceeding is greater." ↩

7. MAS, הודעה לתקשורת, "MAS Announces Results of Foreign Bank Applications", 20 באוקטובר 1999, mas.gov.sg: הזמנה להגשת בקשות ב-1 ביוני 1999; 27 בנקים זרים הגישו בקשות; פריבילגיות QFB בתוקף מיידי ל-ABN Amro Bank NV, Banque Nationale de Paris, Citibank NA ו-Standard Chartered Bank – MAS, הודעה לתקשורת מיום 20 באוקטובר 1999: שמונה בנקים קיבלו פריבילגיות QOB; שמונה רישיונות RB חדשים שהביאו את הסך הכולל ל-20, ארבעה בתוקף מיידי (Commerzbank, Morgan Guaranty Trust Company of New York, Société Générale, UBS AG) וארבעה מ-1 באוקטובר 2000 (Barclays, Fuji Bank, Rabobank, Sanwa Bank). ↩

8. MAS, הודעה לתקשורת, "MAS Announces Results of 2nd Phase of Banking Liberalisation Programme", 4 בדצמבר 2001, mas.gov.sg, עם נספח 1: שלב 2 הוכרז ב-29 ביוני 2001; בנקי QFB רשאים "establish up to 15 locations, of which up to 10 can be branches"; שירותי חיוב EFTPOS וחשבונות SRS, CPF Investment Scheme ופיקדונות קבועים של CPF מ-1 ביולי 2002. ↩

9. MAS, הודעה לתקשורת מיום 4 בדצמבר 2001: פריבילגיות QFB ל-The Hongkong and Shanghai Banking Corporation Limited; ול-Malayan Banking Berhad; פריבילגיות WB ל-16 בנקים, שמונה מהם QOB משודרגים, והחדשים ביניהם The Australia & New Zealand Banking Group, Credit Suisse, ING Bank ו-Northern Trust Company; בתוקף מ-1 בינואר 2002; רישיון RB הוחלף ברישיון

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

WB; "Over time, all QOBs and Offshore Banks would be upgraded to WB status." ↩

10. Lee Hsien Loong, "Financial Sector – Liberalisation and Growth", נאום בארוחה השנתית ה-31 של Association of Banks in Singapore, 17 ביוני 2004, mas.gov.sg: מ-1 בינואר 2005 בנקי QFB רשאים להקים עד 25 נקודות שירות; מספר מוגבל של רישיונות WB חדשים; משיכות מזומנים ברשתות כספומטים מקומיות – Lee Hsien Loong, נאום מיום 17 ביוני 2004: נתחי השוק "have not changed drastically"; חלקם של הבנקים המקומיים בפיקדונות תושבים שאינם בנקים ירד מ-62 אחוזים ל-59 אחוזים בחמש שנים. ↩

11. MAS, הודעה לתקשורת, "MAS Announces Changes to the Qualifying Full Bank Programme", 28 ביוני 2012, mas.gov.sg: התאגדות מקומית של הפעילות הקמעונאית לבנקי QFB החשובים לשוק המקומי; 25 מקומות עסק נוספים (עד 10 סניפים) לבנקי QFB בעלי שורשים עמוקים, עד 50 בסך הכול; בנקי QFB עתידיים במסגרת הצעות FTA יתאגדו מקומית; שמונה בנקי QFB באותה עת (ארבעה ב-1999, שישה ב-2001). ↩

12. MAS, Financial Institutions Directory, eservices.mas.gov.sg/fid (נצפה בנובמבר 2026), קטגוריה "Qualifying Full Bank": 10 מוסדות (Bank of China Limited; BNP Paribas; China Construction Bank Corporation; Citibank Singapore Limited; HSBC Bank (Singapore) Limited; ICICI Bank Limited; Industrial and Commercial Bank of China Limited; Maybank Singapore Limited; Standard Chartered Bank (Singapore) Limited; State Bank of India); קטגוריה "Wholesale Bank": 96 מוסדות. Wikipedia, "List of banks in Singapore", מציינת 95 בנקי Wholesale נכון לאפריל 2026 ומונה אחד־עשר שמות בטבלת ה-QFB שלה. ↩

## Disclaimer

This article is provided for general information only. It is based on publicly available sources as at its date of publication. These sources have not been independently verified against licences, regulatory registers or the records of the entities concerned. It is not legal, tax, financial or investment advice. Nor is it a recommendation to invest in, transact with or use the services of any entity mentioned.

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.

Law and regulation change frequently, so the content may be incomplete or outdated. To the fullest extent permitted by law, Dr Alexander Ressos and the publisher of SingaporeIQ exclude all liability for loss or damage arising from the use of or reliance on this article. Readers should obtain advice on their specific circumstances before acting or refraining from action.

Names and trademarks of the entities discussed belong to their owners and are used for identification only. Their mention implies no endorsement, affiliation or allegation of wrongdoing. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. Corrections and updates: contact@ressos.com.

© 2026 Dr Alexander Ressos. This article may be quoted with attribution to SingaporeIQ (SingaporeIQ.com). Reproduction in full and any commercial use require prior written consent. The Legal Terms at https://singaporeiq.com/legal-terms apply.

Author contact: Dr Alexander Ressos, TEP · contact@ressos.com

© 2026 Dr Alexander Ressos. General information only, not legal, tax or investment advice. No client relationship is created. All Singapore law advice is provided by a duly licensed and regulated firm of Singapore advocates and solicitors only on the basis of an express written letter of engagement. More information at SingaporeIQ.com and ressos.com.sg.